

Leadership and Professional Knowledge in Accounting of CFOs in Frozen Seafood Industry

Somnuk Aujirapongpan¹, Wilawan Dungtripop² and Naruemon Sutti³

¹M.Acc. (Costing/Managerial Accounting), Associate Professor,

E-mail: asomnuk@wu.ac.th

²M.B.A. (Accounting), Lecturer,

School of Management,

³M.B.A. (Business Administration), General Administrative Officer,

Division of Planning,

Walailak University

Abstract

The purpose of this study is to study the CFOs' leadership and professional knowledge in accounting of frozen seafood industry and including the relationship between the two and financial performance. Data were collected through by the questionnaires filled out by 169 accountants and financial employees. The tools used are descriptive statistics and correlation analysis. The outcome revealed that Finance and Accounting CFO's had high to highest leadership skills. They had the highest level of professional knowledge, intelligence, self-drive, self-confident, integrity and motivation respectively. These CFOs have high to highest knowledge level of professional accounting with the best knowledge in Tax Accounting, followed by Accounting System, Auditing, Managerial Accounting, Financial Accounting and Accounting Information Technology, respectively. Their leadership skills and knowledge of professional accounting were not related to business operational performance of frozen seafood industry.

Keywords: accounting, CFO, frozen seafood industry, leadership

ภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์¹, วิลาวัณย์ ดิ่งไตรย์ภพ² และนฤมล สุทธิ³

¹บ.ม. (การต้นทุน / การบัญชีบริหาร), รองศาสตราจารย์,

E-mail: asomnuk@wu.ac.th

²บ.ม. (การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม), อาจารย์,

สำนักวิชาการจัดการ,

³บ.ม. (บริหารธุรกิจ), เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป,

ส่วนแผนงาน,

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินกับผลการดำเนินงานของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง การเก็บรวบรวมข้อมูลเก็บจากพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน จำนวน 169 คน โดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย และวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งมีคุณลักษณะด้านความรู้มากที่สุด รองลงมาคือด้านความฉลาด ด้านพลังผลักดัน ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการจูงใจ ตามลำดับ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน มีความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความรู้ด้านบัญชีภาษีอากรมากที่สุด รองลงมาคือ ระบบบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การบัญชีการเงิน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ตามลำดับ โดยภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง

คำสำคัญ: การบัญชี, ผู้จัดการทางการเงิน, ภาวะผู้นำ, อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อกลางปี พ.ศ.2540 เศรษฐกิจทุกกลุ่มอุตสาหกรรมในประเทศไทยได้รับผลกระทบต่อการดำเนินงานของธุรกิจบางธุรกิจ และบางกลุ่มอุตสาหกรรมก็สามารถที่จะปรับตัวและสามารถอยู่รอดได้มาถึงปัจจุบัน จากการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้ภาพรวมของทุกกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมในประเทศไทยสามารถที่จะมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น จากการวิเคราะห์ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา (2549) พบว่า เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจในส่วนของอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มดีขึ้นจากร้อยละ 2.1 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 6.8 ในปี 2546 และประมาณร้อยละ 6 ในปี 2548 นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ภาพรวมเศรษฐกิจของภาคใต้ในปี 2547 ในช่วง 3 ไตรมาสของธนาคารแห่งประเทศไทย (2549) พบว่า เศรษฐกิจขยายตัวในเกณฑ์ดี โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชน ที่ขยายตัวในอัตราสูง การใช้จ่ายภาครัฐ และการส่งออกที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากอุตสาหกรรมยางและปาล์ม น้ำมัน แต่ผลผลิตจากอุตสาหกรรมสัตว์น้ำแปรรูปและแช่แข็งมีจำนวนลดลงมี

สาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น การไต่สวนการฟ้องร้อง การทุ่มตลาดกุ้งของสหรัฐอเมริกา และการขาดแคลนวัตถุดิบ ซึ่งจะเห็นได้จากปริมาณและมูลค่า การส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งของไทยปี พ.ศ. 2543-พ.ศ. 2547 แสดงดังตาราง 1 และอัตราการขยายตัวของปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งของไทย แสดงดังตาราง 2

อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง ซึ่งถือเป็นอาชีพหลักของประชาชนในภาคใต้ เมื่อมีการจับสัตว์น้ำขึ้นมา บางส่วนก็จะมีนำไปบริโภคสด และบางส่วนนำมาแปรรูป หรือ เก็บรักษาในลักษณะต่าง ๆ เพื่อมิให้นำเสีย เช่น การทำแห้ง การหมัก การบรรจุกระป๋อง การแช่แข็ง โดยเฉพาะการแช่แข็งเป็นวิธีที่ทำให้อาหารทะเลมี ลักษณะใกล้เคียงกับของสดมากที่สุด และเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่นิยมเป็นอย่างมากในต่างประเทศ อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งในภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ใช้เงินลงทุนและมีการจ้างงานสูงกว่า อุตสาหกรรมหลายประเภท โดยกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ปัตตานี ชุมพร สตูล

ตาราง 1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งของไทยปี พ.ศ. 2543 - 2547

(ปริมาณ หน่วย: ตัน) และ (มูลค่า หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดของอาหาร	2543		2544		2545		2546		2547	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
กุ้งแช่แข็ง	142,320	59,840	144,614	54,742	99,225	34,406	118,910	35,917	122,499	32,534
ปลาหมึกแช่แข็ง	82,964	11,448	82,024	11,942	92,813	12,676	97,761	13,505	96,491	15,169
ปลาแช่แข็ง	208,152	4,352	199,007	4,369	194,130	3,788	223,933	4,032	259,260	4,687

ที่มา: ศูนย์สถิติการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตาราง 2 อัตราการขยายตัวของปริมาณและมูลค่าอาหารทะเลแช่แข็งของไทย ปี พ.ศ. 2544 – 2547

(หน่วย: ร้อยละ)

ชนิดของอาหาร	2544		2545		2546		2547	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
กุ้งแช่แข็ง	1.61	-8.51	-31.39	-37.15	19.84	4.39	3.02	-9.42
ปลาหมึกแช่แข็ง	-1.13	4.32	13.15	6.15	5.33	6.54	-1.30	12.32
ปลาแช่แข็ง	-4.39	0.39	-2.45	-13.30	15.35	6.44	15.78	16.25

ที่มา : จากตาราง 1 และการคำนวณ

และตรง ผลผลิต เกือบทั้งหมดส่งไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดในประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประชาคมยุโรป แต่ในระยะหลังอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง ประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ ต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังประสบกับปัญหาการแข่งขันจากประเทศผู้ผลิตอื่น ๆ ซึ่งหลายประเทศมีความได้เปรียบในด้านต้นทุนการผลิต คือมีค่าจ้างแรงงานและวัตถุดิบที่มีราคาถูกกว่าได้แก่ เวียดนาม อินเดียน อินโดนีเซีย ตลอดจน การกีดกันทางการค้าจากประเทศผู้นำเข้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549)

ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันกันสูง เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ การเงิน การเมือง การเชื่อมโยงข่าวสารที่รวดเร็ว อีกทั้งมีการร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ผู้บริหารจึงต้องอาศัยข้อมูลทางการบริหารและการบัญชีนำมาช่วยในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การวางแผนและการตัดสินใจ การควบคุมการใช้ทรัพย์สินให้เกิดการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนภาษีเงินได้ และเป็นเครื่องมือในการจัดหาเงินมาลงทุนและใช้จ่ายหมุนเวียนในการดำเนินงาน อุตสาหกรรมไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือใหญ่ต่างต้องปรับตัวเพื่อให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารที่เตรียมความพร้อมด้านศักยภาพขององค์กรได้ดีกว่าเหนือกว่า ก็จะนำพาให้องค์กรนั้นก้าวสู่ความเป็น “ผู้นำทางธุรกิจ” ได้ในที่สุด ไม่ว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจจะปรับเปลี่ยนไปในทิศทางใด ธุรกิจที่ต้องการเป็นผู้นำก็ย่อมต้องการความสำเร็จในการประกอบการเสมอและสิ่งที่เป็นปัจจัยแสดงถึงความสำเร็จของธุรกิจก็คือ “ผลกำไรในการประกอบการ” ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถทราบได้จากการจัดทำข้อมูลทางบัญชีและการเงินของฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจ (ธัญการสุทธิทวี, 2546, 10) ซึ่งส่งผลให้บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารทางด้านบัญชีและการเงินเปลี่ยนแปลงไป จากที่อดีตเคยใช้เวลาส่วนใหญ่ในการรวบรวมข้อมูล จัดการ

จัดเรียง และประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานนั้น ปัจจุบันงานการประมวลผลเหล่านี้ได้ถูกนำเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งได้รับความถูกต้องและประหยัดเวลากว่า ดังนั้น งานของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินจึงเปลี่ยนแปลงไปในแนวของการนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และเพียงพอในการตัดสินใจดำเนินการและวางกลยุทธ์ใดๆ เพื่อการแข่งขันในตลาด (สุเวทย์ ธรวิจิตรกุล, 2546, 32) ข้อมูลทางบัญชีจะเป็นข้อมูลที่มีประสิทธิภาพได้ก็จะต้องขึ้นกับฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจ โดยมีผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินทำหน้าที่เป็นคนกลาง ซึ่งต้องมีความบทบาทของการเป็นผู้นำ ผู้นำยุคใหม่ต้องมีความรู้ ความคิดดี ริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่น มีจิตใจที่ดีงาม (business mind, social heart) พร้อมทั้งจะรับฟัง ยอมรับ และใส่ใจผู้อื่น ฉลาดทางความคิดปัญญา และทางอารมณ์ และจงใจทั้งตนเองและผู้อื่นให้มีจิตใจร่วมกันทำงานเป็นทีม (อารี พันธมณี , 2546, 41) ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการข้อมูลทางด้านการบัญชีในยุคปัจจุบันจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน จึงมีความสำคัญยิ่งในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานของธุรกิจที่แสดงผลลัพธ์ ในรูปตัวเลขสำหรับนำเสนอได้ถูกต้องตรงตามมาตรฐานการบัญชี รวดเร็ว ตรงเวลา เพื่อให้ข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิผล สามารถขยายธุรกิจและสร้าง ผลกำไรอย่างต่อเนื่องและเป็นธุรกิจที่ยั่งยืน ความสำคัญของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จึงได้มุ่งที่จะสำรวจภาวะผู้นำ และความรู้เชิงวิชาชีพของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง ซึ่งไม่เคยมีผู้วิจัยมาก่อน รวมทั้งศึกษาว่า ระดับภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพนั้น มีความสัมพันธ์หรือไม่กับการดำเนินงานของธุรกิจ เพื่อทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาวิจัยและขยายผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

จากสภาพปัญหา และความสนใจการศึกษาวิจัย เรื่องนี้ของคณะผู้วิจัย ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชี และการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งในด้านการบัญชี ด้านการเงิน ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินกับผลการดำเนินงานของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง

วิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำตามทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ (Trait Theories of Leadership) ตามแนวคิดของ เคิร์กแพทริก (S.A. Kirkpatrick) และ ล็อก (E.A. Locke) โดยสรุปแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ มีพลังผลักดัน (drive) มีแรงจูงใจสูง (motivation) มีความมั่นคง (integrity) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) มีความรู้ (knowledge) และมีความฉลาด (intelligence) (เสนาะ ดิยาวี, 2543, 189) และศึกษาความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 4 แบ่งเป็นความรู้ด้านการบัญชีการเงิน ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 50 ล้านบาท

ขึ้นไป จำนวน 22 บริษัท ที่ตั้งอยู่ในเขตภาคใต้ของประเทศไทย (สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย, 2549) และหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งใช้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (return of investment) เป็นตัวบ่งบอกระดับผลการดำเนินงาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน จำนวน 22 คน และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินที่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมาแล้ว 1 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 174 คน โดยผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากฐานความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเป็นเครื่องมือที่ผู้ศึกษาได้ดัดแปลงและพัฒนาให้เหมาะสมกับการศึกษานี้

เนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ตามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

ส่วนที่ 2 เป็นการวัดระดับภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ได้แก่ ด้าน พลังผลักดัน การจูงใจ ความมั่นคง ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความรู้และความฉลาด พร้อมข้อเสนอแนะ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ส่วนที่ 3 เป็นการวัดความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ได้แก่ ด้านบัญชีการเงิน ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านบัญชีภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี พร้อมข้อเสนอแนะ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

โดยการประเมินค่าเฉลี่ยของส่วนที่ 2 และ 3 จะใช้เกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ยเป็น 5 ช่วง ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง น้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง ปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง มาก
4.21 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด

3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รับข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำถามที่ได้รับและนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามใช้หลักสถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์สหสัมพันธ์

สรุปผลการศึกษา

จากผลการเก็บข้อมูลปรากฏว่า สามารถที่จะได้เก็บข้อมูลในส่วนผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินได้จำนวน 19 คน จากทั้งหมด 22 คน และเก็บข้อมูลจากพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน ได้จำนวน 169 คน จากพนักงานที่มีอยู่ทั้งสิ้น 174 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 97.13 ผลจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บมาได้สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

1.1 เพศ ผู้จัดการเป็นเพศชาย ร้อยละ 78.9 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 21.1 จากประชากร 19 คน

1.2 อายุ ผู้จัดการมีอายุต่ำกว่า 40 ปี ร้อยละ 10.5 มีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี ร้อยละ 78.9 และมีอายุ 50 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 10.5

1.3 ระดับการศึกษา ผู้จัดการส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 68.4 และปริญญาโทร้อยละ 31.6

1.4 สาขาที่จบการศึกษา ผู้จัดการส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาบัญชีคิดเป็นร้อยละ 68.4 และอื่น ๆ เช่น การตลาด บริหารธุรกิจร้อยละ 31.6

1.5 ประสบการณ์ในการเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมาแล้ว ในช่วง 5-10 ปี มีจำนวนร้อยละ 47.4

ในช่วง 11-15 ปี ร้อยละ 36.8 และในช่วง 15 ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 15.8

2. ข้อมูลทั่วไปของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน

2.1 เพศ พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินเป็นเพศชายเพียงร้อยละ 8.9 และส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 91.1 ของพนักงานทั้งหมด

2.2 ระดับการศึกษา พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินมีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 29 ปริญญาตรีร้อยละ 68.6 และปริญญาโทร้อยละ 2.4

2.3 ตำแหน่ง พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานบัญชีร้อยละ 76.9 พนักงานการเงินร้อยละ 17.8 และอื่นๆ เช่น หัวหน้าแผนกบัญชี หัวหน้าแผนกการเงินร้อยละ 5.3

2.4 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมาแล้ว ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1 - 5 ปี ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 55 ช่วง 6 – 10 ปี มีจำนวนร้อยละ 36.7 ช่วง 11 - 15 ปี ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 7.1 และช่วง 15 ปี ขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 1.2

3. ภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง

ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ซึ่งเก็บรวบรวมจากความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานร่วมด้วย จำนวน 169 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้จัดการในแต่ละด้านไว้ดังข้อมูลในตาราง 3

ผลการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินต่อภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน พบว่า ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป ในประเทศไทยมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่หากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านของคุณลักษณะภาวะผู้นำ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด ซึ่งได้แก่ด้านความรู้ ไปน้อยที่สุด ซึ่งได้แก่ ด้านการจูงใจ โดยสามารถเรียงลำดับและอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

คุณลักษณะผู้นำ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านพลังผลักดัน	4.09	0.602	มาก
2. ด้านการจูงใจ	3.56	0.603	มาก
3. ด้านความมั่นคง	4.06	0.704	มาก
4. ด้านความเชื่อมั่นในตัวเอง	4.08	0.553	มาก
5. ด้านความรู้	4.44	0.576	มากที่สุด
6. ด้านความฉลาด	4.21	0.691	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.09	0.526	มาก

1. ด้านความรู้ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน มีความเข้าใจในงานด้านบัญชีและการเงิน มีวุฒิทางการศึกษาเหมาะสมกับตำแหน่ง มีทักษะในการทำงานด้านบัญชีและการเงิน มีความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่ดำเนินการอยู่ และธุรกิจอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินได้

2. ด้านความฉลาด ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน มีสติปัญญาไหวพริบและปฏิภาณ ในการบริหารงานด้านบัญชีและการเงิน สามารถแสดงให้เห็นถึงการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานด้านบัญชีและการเงิน มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์และไตร่ตรองปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านพลังผลักดัน ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน มีความวิริยะอุตสาหะอดทนในการทำงาน มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย มีความพยายามที่จะปรับปรุงพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

4. ด้านความเชื่อมั่นในตัวเอง ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน มีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจโดยนำข้อมูลมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ และผู้จัดการกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้ไม่ถูกใจพนักงานและกรรมการบริหารบริษัท มีความพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาในทุกสถานการณ์ และมีการกล่าวคำชมเชยและตำหนิเกี่ยวกับการทำงาน

ของผู้ได้บังคับบัญชาในเชิงสร้างสรรค์

5. ด้านความมั่นคง ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน สามารถแสดงให้เห็นว่ามีความซื่อสัตย์และยุติธรรม ผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยยอมรับและไว้วางใจผู้จัดการในฐานะผู้นำ มีความน่าเชื่อถือทั้งคำพูดและการกระทำ และมีความจริงใจให้กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

6. ด้านแรงจูงใจ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการโน้มน้าวจูงใจผู้ร่วมงานให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน มีความเอาใจใส่ในเรื่องสวัสดิการและสวัสดิภาพของพนักงาน มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับพนักงาน

พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าสถานการณ์ พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน เป้าหมายและนโยบายของบริษัท มีผลต่อระดับภาวะผู้นำในทุกคุณลักษณะข้างต้นของผู้จัดการ นอกเหนือจากตัวผู้จัดการเอง

4. ความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

ผลการศึกษาระดับความรู้เชิงวิชาชีพของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน โดยใช้การสอบถามความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานร่วม ผลปรากฏในตาราง 4

การศึกษาความคิดเห็นของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินต่อความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน พบว่า ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

มีความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับจากมากที่สุด ซึ่งได้แก่ ความรู้ในด้านบัญชีภาษีอากร ใบน้อยที่สุด ซึ่งเป็นความรู้ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสามารถเรียงลำดับและอธิบายรายละเอียดความรู้ได้ ดังตาราง 4 ดังนี้

1. ด้านบัญชีภาษีอากร ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงรายการทางบัญชีการเงินให้ถูกต้องตามหลักบัญชีทางภาษีอากรเพื่อการคำนวณภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วนและชำระภาษีตามที่กฎหมายกำหนด เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีภาษีอากร เช่น ประมวลรัษฎากร กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือ ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น มีความสามารถในการจัดทำบัญชีและเข้าใจการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานทางภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

2. ด้านการวางระบบบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้ในการวางแผนการนำระบบบัญชีมาใช้ในธุรกิจ การวางแผนระบบบัญชี - ทางเดินเอกสารการจำแนกประเภทข้อมูลบัญชี สมุดบัญชี เอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานการออกแบบและกำหนดระบบของบัญชี และมีการติดตามผลและปรับปรุงแก้ไขระบบบัญชีให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของธุรกิจ

3. ด้านการสอบบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีเอกสาร

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อระดับความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

ความรู้เชิงวิชาชีพบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบัญชีการเงิน	4.09	0.583	มาก
2. ด้านการสอบบัญชี	4.15	0.654	มาก
3. ด้านบัญชีบริหาร	4.16	0.793	มาก
4. ด้านการวางระบบบัญชี	4.26	0.723	มากที่สุด
5. ด้านการบัญชีภาษีอากร	4.28	0.656	มากที่สุด
6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี	3.74	0.721	มาก
รวม	4.12	0.580	มาก

ประกอบการลงบัญชีและหลักฐานอื่นๆ และมีความรู้เกี่ยวกับคำวินิจฉัยและการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีของกิจการ เข้าใจมาตรฐานการสอบบัญชี มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดทำบัญชีตามคำวินิจฉัยและการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีกิจการ

4. ด้านบัญชีบริหาร ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน วิเคราะห์ วัตถุประสงค์ ความหมาย และสื่อสาร ข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจ ให้ผู้บริหารใช้ในการวางแผนการตัดสินใจการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ การจัดทำงบประมาณเพื่อการวางแผนกำไร วิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร และจุดคุ้มทุน

5. ด้านบัญชีการเงิน ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน กฎหมายบัญชีหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี มีความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามหลักบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (GAAP) สามารถนำเสนอข้อมูลจากรายงานงบการเงินให้บุคคลภายนอก เช่น เจ้าหนี้ ผู้ลงทุน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ฯลฯ ได้เข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ได้ และเข้าใจมาตรฐานการบัญชีทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง

6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้ในการวางแผนการใช้คอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้การรายงานผลการดำเนินงานถูกต้อง ครบถ้วน ตรงเวลา มีความรู้

ในการนำคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้
ในการบันทึกข้อมูลและรายงานผลทางการบัญชี และ
นำข้อมูลทางบัญชีในระบบคอมพิวเตอร์มาวิเคราะห์และ
จัดทำระบบสนับสนุนการตัดสินใจให้กับผู้บริหาร

พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน ยังมีความคิดเห็น
เพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มีผลต่อการใช้ความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีในทุก ๆ ด้านเป็น
อย่างมาก

5. ผลการดำเนินงาน

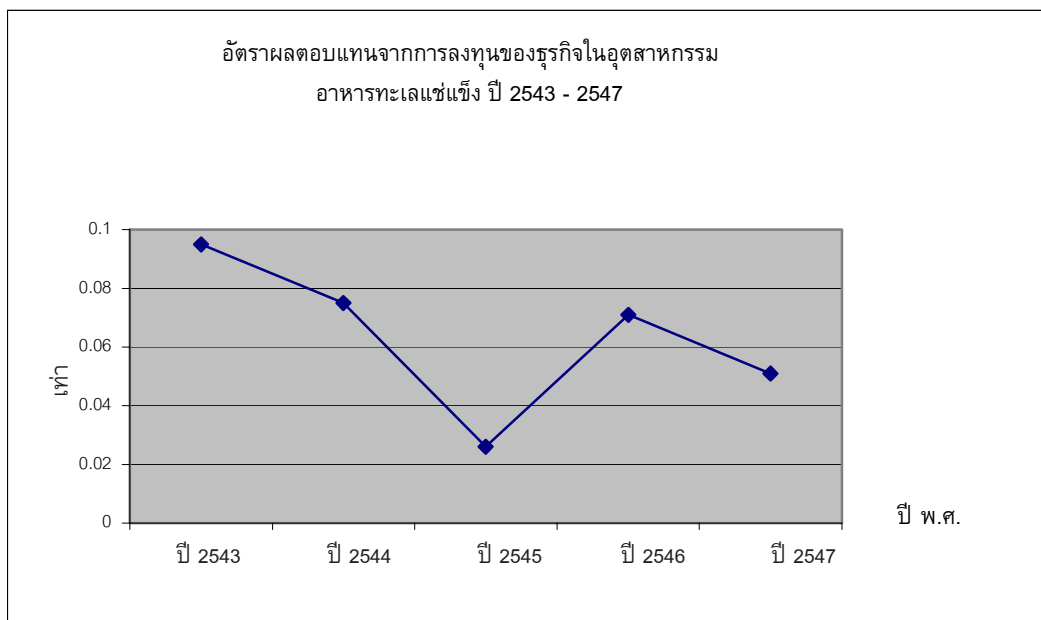
ผลการดำเนินงาน ของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรม
อาหารทะเลแช่แข็งของประชากรที่ศึกษา กำหนดให้วัด
ได้จากอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ผลจากการศึกษา
พบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนตั้งแต่
ปี 2543-2547 ในปี 2543 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 0.095 เท่า และในปี 2544-2547 โดย
เฉลี่ยลดลงทุกปี โดยในปี 2545 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 0.026
เท่า ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง
ได้ดังในแผนภูมิ 1

6. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและความรู้เชิง วิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินกับ ผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับภาวะผู้นำ
และความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและ
การเงิน กับผลการดำเนินงานของแต่ละธุรกิจ พบว่า
ระดับภาวะผู้นำ และความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของภาวะ
ผู้นำและความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชี
และการเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของ
ธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง ที่ระดับ
นัยสำคัญที่ 0.05 ดังแสดงในตาราง 5

อภิปรายผล

ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีคุณลักษณะ
ภาวะผู้นำด้านความรู้มากที่สุด รองลงมาคือด้านความ
ฉลาด พลังผลักดัน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคง และ
ด้านการจูงใจ ตามลำดับ แสดงว่า ผู้จัดการฝ่ายบัญชี
และการเงิน มีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่เหมาะสมกับ

แผนภูมิ 1 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจให้อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งปี 2543 - 2547

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ และความรู้เชิงวิชาชีพของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กับผลการดำเนินงาน (ROI)	ค่า P Value
ภาวะผู้นำ	- .120	0.629
ความรู้เชิงวิชาชีพบัญชี	.059	0.809

ตำแหน่ง เนื่องจากจะสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสำเร็จการศึกษาทางด้านสาขาวิชาการบัญชีด้วย ซึ่งก็เป็นลักษณะพื้นฐานของการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินโดยทั่วไป นอกจากนี้จากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานผู้ปฏิบัติงานร่วมก็ให้ความคิดเห็นในลักษณะภาวะผู้นำว่า คุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุดในการเป็นผู้นำของผู้จัดการก็คือการมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานด้านบัญชีและการเงินเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง และอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ เพราะตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินต้องใช้ความรู้ความชำนาญทางวิชาชีพบัญชีที่ได้ศึกษามาเฉพาะสาขาอยู่แล้ว

คุณลักษณะภาวะผู้นำด้านการจูงใจของผู้จัดการมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุก ๆ ด้านนั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินศึกษาทางวิชาชีพโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมุ่งเน้นเฉพาะความรู้ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขตลอดเวลา อาจมีมุมมองด้านเดียวในการบริหารจัดการ ไม่เน้นด้านการจัดการเกี่ยวกับคนและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการวางระบบบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านบัญชีการเงิน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน มีความรู้ในการปรับปรุงรายการทางบัญชีการเงินและเตรียมเอกสารหลักฐานทางภาษีอากรให้ถูกต้องและครบถ้วนตามหลักบัญชีภาษีอากร เพื่อใช้ในการคำนวณภาษีตามที่กฎหมายภาษีกำหนดไว้ และมีความรู้

เกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับบัญชีภาษีอากร ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบัญชีภาษีอากรจะต้องมีการปรับปรุงรายการทางการเงินตามหลักบัญชีมาตรฐานบัญชีทั่วไป ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับเกณฑ์การคำนวณรายได้หรือรายจ่ายทางภาษีอากร มีเงื่อนไข กฎหมายต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง และทุกธุรกิจต้องมีหน้าที่นำส่งภาษีตามกฎหมาย จึงส่งผลให้ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้ด้านบัญชีภาษีอากรมากกว่าด้านอื่น ๆ

ส่วนความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ นั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้จัดการฝ่ายบัญชี และการเงินยังไม่ได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองหรือปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ เพื่อที่จะนำมาบริหารจัดการข้อมูลทางด้านบัญชีได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งไม่มีความสัมพันธ์กับระดับภาวะผู้นำ และความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาน้อย และผลการดำเนินงานของธุรกิจอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ อีกในหลาย ๆ ด้านที่นอกเหนือจากบทบาทของข้อมูลทางด้านบัญชีและการเงิน ตลอดจนจนอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน รวมทั้งระดับภาวะผู้นำ และความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินด้วย เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง การค้าระหว่างประเทศ ต้นทุนการผลิตซึ่งเกิดจากราคาวัตถุดิบ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสามารถที่จะเสนอแนะข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้จัดการฝ่ายบัญชี และการเงิน จากผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีคุณลักษณะภาวะผู้นำอยู่ในระดับ มากถึงมากที่สุด แต่ก็พบว่า คุณลักษณะด้านการจูงใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินจึงควรมีการปรับปรุงตนเอง โดยการดูแลเอาใจใส่ พนักงานแต่ละคนอย่างทั่วถึง ให้ความเป็นกันเองกับ พนักงาน ร่วมปฏิบัติงานกับพนักงาน เป็นที่ปรึกษาให้กับ พนักงานได้เมื่อยามที่พนักงานต้องการคำปรึกษา รวมทั้ง เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของ พนักงาน หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจกับพนักงาน และกระตุ้น พนักงานให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานและส่งเสริม ให้พนักงานใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มความสามารถ และควรเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการสร้างแรงจูงใจ เพราะการจูงใจจะทำให้เกิดการดำเนินงาน เพื่อยกระดับให้ผล การทำงานที่ได้รับอยู่ในระดับสูงขึ้น

2. ความรู้เชิงวิชาชีพบัญชีของผู้จัดการฝ่ายบัญชี และการเงิน จากผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินมีความรู้เชิงวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด แต่ก็พบว่า ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ควรพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของธุรกิจ ในปัจจุบันที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน ทุกขั้นตอน ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินควรเข้ารับการ ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีและการเงินจากสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แห่งประเทศไทย ภายหลังเปลี่ยนเป็นสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะทำให้ความรู้สำหรับวิชาชีพบัญชีโดยเฉพะ

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2549). ข้อมูลนิติบุคคล. (ออนไลน์). มีที่: <http://dbd.go.th/corpsearch/corpdetail.phtml?>. สืบค้นเมื่อ: [20 มกราคม 2549].
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด. (2549). วิเคราะห์เศรษฐกิจในแต่ละอุตสาหกรรม. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.krungsri.com/90/91.htm>. สืบค้นเมื่อ: [20 มกราคม 2549]
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2549). ภาวะเศรษฐกิจและการเงินภาคใต้. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.bot.or.th/BOTHomepage/Library>. สืบค้นเมื่อ: [25 มกราคม 2552].
- ชันยาก สุธริกวี. (2546). ความสำคัญของข้อมูลทางบัญชีหนึ่งเส้นทางสู่ความเป็นผู้นำทางธุรกิจ. วารสารนักบริหาร, (เมษายน - มิถุนายน), 2546, 81.
- ศูนย์สถิติการพาณิชย์ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งของไทย. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.moc.go.th/thai.dbe>. สืบค้นเมื่อ: [18 ธันวาคม 2548].
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2548). พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.icaat.or.th/FAP/sub30.12.47.htm>. สืบค้นเมื่อ: [7 พฤศจิกายน 2548].
- สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย. (2549). รายชื่อสมาชิกสมาคมอาหารทะเลแช่แข็ง. (ออนไลน์). มีที่: http://thai-frozen.or.th/directory/index_comp_name_profile.php3?. สืบค้นเมื่อ: [19 มกราคม 2549].
- สุเวทย์ ธีรชวิกรกุล. (2546). ความต้องการของผู้บริหารยุคใหม่กับตำแหน่งงานสมุหบัญชี. SUCCESSFUL ACCOUNTANT. กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ.
- เสนาะ ดิยาวี. (2543). หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). ผู้นำยุคใหม่ก้าวไกลสู่สากล. วารสารนักบริหาร, (เมษายน - มิถุนายน), 95.